

ar fi putut fi obținut, într-o primă instanță, grație unui ecleraj ceva mai diversificat, mai inventiv. În general, e o problemă cu luminile în acest spectacol, ele mi se par mult prea „joase”. Ar mai fi fost de asemenea ceva de lucru spre a fi eliminate fragmentele mate, fără penetrație, fără ritm, care fac și ele un deserviciu, pe alocuri, destul de consistent spectacolului. Toți cei zece actori din distribuție (Fodor Réka, Sztotyory József, Gajai Ágnes, Csepei Róbert, Meleg Vilmos, Molnár Júlia, Fábian Enikő, Medgesfalvy Sándor, Firtos Edit, Kovács Enikő) își asumă caligrafia sobră a spectacolului, evoluează simplu, firesc, cu emoție, evitând trăirismele exagerate și patetismele asemenea. Și, din nou, cred că, dacă ar fi fost ajutate de lumini mai generoase, mai expresive, evoluțiile lor ar fi avut de câștigat, cromatica montării așijderea. Într-un spectacol ce se cheamă *Culori de femei* grija pentru nuanțe ar fi trebuit să fie sesizabilă în toate compartimentele.

Teatrul de Stat din Oradea, Trupa „Szigligeti” – Culori de femei de Kazem Sharyari, Traducerea în limba maghiară: Pásztor Gabriella. Regia și scenografia: Meleg Vilmos. Comentariul muzical: Ari Nagy Sándor. Coregrafia: Dimény Levente. Cu: Fodor Réka, Sztotyory József, Gajai Ágnes, Csepei Róbert, Meleg Vilmos, Molnár Júlia, Fábian Enikő, Medgesfalvy Sándor, Firtos Edit, Kovács Enikő. Data premierei: 18 noiembrie 2007.

Elisabeta POP

Rira bien qui rira... toujours

Sala Teatrului de Stat din Oradea se află în reparații generale, pentru câteva luni bune, motiv pentru care s-a și renunțat anul acesta la Festivalul Teatrului Scurt – așa încât e de înțeles de ce repertoriile celor două trupe (română și maghiară) au fost oarecum adaptate sălilor în care își vor desfășura programul în această stagiune. Trupa română va juca în sala mare a Casei Sindicatelor, iar cea maghiară în cea a Filarmonicii orădene (e drept, mult mai elegantă). Spectacolele de studio se vor juca fie pe scenă, cu publicul alături, fie în Sala Studio a instituției. Directorul artistic al trupei Szigligeti, actorul Meleg Vilmos, a anunțat, așadar, un repertoriu alcătuit, în bună parte, din comedii și chiar o operetă.

Începutul s-a făcut, conform promisiunii, cu o farsă aparținând maestrului vodevilului francez, Georges Feydeau. În franceză piesa se numește *Le dindon* (*Curcanul*), dar traducătorul maghiar a ales un titlu probabil mai atractiv pentru publicul lor, numind-o *Prostănacul* sau, eventual, **Găgăuță**.

În calitatea sa de viitor regizor (el a semnat până acum mai multe spectacole), actorul Meleg Vilmos a optat inteligent pentru o piesă veselă, căreia i-a adăugat, de comun acord cu cei patru colaboratori tineri (Kelemen Kata, Dimény Levente, Torkos Istvan și Toth Tunde), ingredientele absolut necesare unui succes sigur: o muzică franțuzească foarte bună, o mișcare-balet vioaie, un decor elegant, costume bine croite și nu mai puțin bine... decoltate, din materiale colorate, frumoase și atrăgătoare și, nu în ultimul rând, ba aș zice chiar în primul, interpreți nu numai potriviți acestui gen defel ușor, ci și cu acea dispoziție specială pentru a declanșa

DOBOS Imre, CSIKY Ibolya, KISS Csaba

râsul sănătos, nerecurgând la giumbușlucuri ieftine, ci jucând cu maximă seriozitate situațiile de un comic savuros, propuse de... maestrul genului.

Trebuie să spun, de la bun început, că spectatorii au râs în hohote de la primele replici până la final, ropotele de aplauze din final răsplătind, pe drept, efortul actorilor de a-i binedispune. E un lucru deloc de neglijat, așa că eu, cronicarul, n-o să stau acum să număr pe degete cusurile unui spectacol atât de vesel, deși câte ceva ar mai fi de observat, ca de pildă lungimea excesivă a spectacolului (două pauze, trei schimbări de decor), regizorul nefiind destul de îndrăzneț să mai taie din replicile în plus... nu o dată sunând redundant... Situațiilor „scrise” de dramaturg, de un comic savuros, regizorul le-a găsit fericite corespondențe scenice, lor adăugându-i-se ingenioase jocuri de cuvinte și un comic de limbaj ce au fost prompt primite, pândite chiar, de publicul avid să nu le scape și să râdă apoi în cascade.

Trebuie să mai spun că o farsă – în care sexul devenit obsesie chiar și infidelitatea de toate felurile constituie punctul central – poate cădea ușor în vulgar, dar regizorul a avut măsură și, în afară de faptul că a dezbrăcat puținel actrițele, ce-i drept frumoase și de o eleganță deloc stridentă, și de câteva scene sexy destul de decent aduse în scenă, nu a abuzat și nu a făcut loc penibilului și prostului gust. Ceea ce nu e puțin... Așadar, o farsă în care un bărbat însurat (da, el e Găgăuță!) urmărește insistent o femeie măritată, și aceasta nu numai că se dovedește nevasta unui vechi amic, dar, la rândul ei, are un curtezan, cavalerul respectiv având, de asemenea, o iubită, iar soția sărmanului Găgăuță are, și ea, măcar dispoziția necesară unei aventuri amoroase... (căci doar suntem, nu-i așa, în Franța și

scriitorul și-a pus în gând să ironizeze tocmai lipsa de moralitate din familia burgheză, viciile de tot felul și arhicunoscutele relații... triumphiulare!). Regizorului nu i-au scăpat detaliile, vai, atât de importante în spectacolele în care miza cea mare e RÂSUL cu orice preț: așa a fost scena excelentă în care perechea „sexy”, ca să zic așa, a fost ingenios înlocuită cu un cuplu de babalâci decrepiți, a căror ținută de noapte, ridicolă, contrasta vizibil cu ce se aștepta să găsească în pat, nevasta pregătită să-și surprindă bărbatul în flagrant delict...

Regizorul n-a uitat nimic din „recuzita” genului: a condus ingenios încurcăturile în care intră toți, cu sau fără voie, a impus interpreților un joc viu, dinamic, pregătind atent surpriză după surpriză. Un merit evident îi revine lui Meleg și în alcătuirea unei distribuții foarte bune: cu un chip veșnic mirat, Găgăuță al lui Kovács Levente jr. (*Pontagnac*) are farmec, actorul găsind gesturi și o mimică complet diferite pentru fiecare dintre femeile pe care vrea să le cucerească și reușind să piardă, în final, fără să pară chiar un prostănac, ci mai curând un ghinionist perpetuu.

Toți actorii au fost buni și au jucat cu vizibilă plăcere. Medgyesfalvy Sandor (*Vatelin*, un craidon rafinat), Firtos Edit (*Lucienne*, o cochetă care știe ce vrea), Kovács Eniko (*Doamna Pontagnac*, o soție fidelă de voie, de nevoie), Gajai Agnes (*Armandine*, o frumoasă care se vinde scump), Fodor Reka (*Maggie*, o englezoaică insistentă și ultraiubăreată), Kiss Csaba (*Redillon*, tipul sportiv, bine făcut, după care se dau în vânt femeile), Szotyori Jozsef (*Jean*, un soț credul și păgubos), etc. etc.

Îi secundează cu profesionalism, în roluri mai mici, dar bine creionate, Toth Tunde (*Clara*, o slujnicuță cu vino-încoa), Acs Tibor (*Gerome*, un unchi enervant și insistent), Szotyori Jozsef (*Jean*, un valet foarte bine prins și jucat cu aplomb), Herman Ferenc, Pall Hunor, Csepei Robert și, în fine, dar cu observația că stau în fruntea distribuției, doi actori eminenți ai trupei orădene: în două roluri de mică întindere, Csiky Ibolya și Dobos Imre (*soții Pinchard*) au alcătuit un cuplu de zile mari, de un haz irezistibil. Profesioniștii desăvârșiți, o actriță ca Csiky (o fostă frumoasă jună a trupei orădene, nu s-a sfiit să creeze, la vârsta deplinei maturități și având la activ numeroase roluri dar și destule distincții importante, un personaj simpatic, caraghios, începând cu vestimentația și terminând cu mersul șleampăt și surzenia care ducea mereu la confuzii hazoase. Alături de ea, Dobos Imre – gândindu-și meticolos fiecare apariție – compune chipul unui soț decrepit dar cu pretenții... și cu ochii după tinerele...

M-am bucurat totuși că, deși s-ar fi putut ici-colo folosi de recuzită consumabilă, regizorul a refuzat orice artificiu care ar fi putut eventual să-i ajute pe actori, lăsându-i să joace, să se joace și să se desfășoare în voie, fiecare punându-și excelent în valoare atât trupul, cât și inteligența și umorul personal. Când am pomenit de recuzita consumabilă, m-am gândit, în primul rând, la băuturile de tot felul, care ar fi putut invada scena, fiindcă, nu-i așa, nu în altă parte decât în Montmartre, într-o cafenea, încă de pe vremea lui Labiche și Feydeau, un artist hătru a scris pe un perete: „Alcoolul ucide încet”, iar altul a adăugat dedesubt: „Nu-i nimic, noi nu ne grăbim”...

Teatrul de Stat Oradea, Trupa SZIGLIGETI – Găgăuță (Ahulyeje), farsă de Georges Feydeau.
Traducerea: Hamvai Kornel. **Regia și scenografia:** Meleg Vilmos. **Costume:** Kelemen Kata.
Asistent scenografie: Torkos Istvan. **Asistent regie:** Toth Tunde. **Mișcare scenică:** Dimeny Levente. **Cu:** Furtos Edit, Kovács Levente jr., Medgyesfalvy Sandor, Szotyori Jozsef, Kiss Csaba, Kovács Eniko, Fodor Reka, Herman Ferenc, Gajai Agnes, Dobos Imre, Csiky Ibolya, Acs Tibor, Pall Hunor, Toth Tunde, Csepei Robert. **Data premierei:** 17 octombrie 2007.